

UAB „MOLĖTŲ VANDUO“ VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, VERTINIMO IŠVADA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021-11-30 įsakymu Nr. 2-246 patvirtintomis Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, 2024 m. lapkričio- gruodžio mėn. buvo atliktas UAB „Molėtų vanduo“ veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d. numatytiems kriterijams nustatymas. Nustatytos veiklos sritys, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė ir atliktas pasirinktų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimas.

UAB „Molėtų vanduo“ veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė sąrašas ir LR Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d. kriterijai.

Eil.Nr.	Veiklos sritis	LR KPĮ 6 straipsnio 3 dalies punktas				
		1	2	3	4	5
1.	Atlygintinų paslaugų užsakymas ir teikimas	-	-	x	-	-
2.	Skolų išieškojimo procesas	-	-	x	-	-

Bendrovės direktoriaus nurodymu įgaliotas asmuo Laura Pagalienė, šių metų lapkričio- gruodžio mėnesiais atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą dvejose veiklos srityse: **atlygintinų paslaugų užsakymų priėmimas ir teikimas, skolų išieškojimo procesas.**

1. Atlygintinų paslaugų užsakymų priėmimas ir teikimas

UAB „Molėtų vanduo“ teikia atlygintinas paslaugas (toliau – paslaugos) pageidaujantiems gauti fiziniams ir juridiniams asmenims, už suteiktas paslaugas klientas privalo atsiskaityti Bendrovės nustatytais įkainiais. Už jas atsikaitoma Bendrovės direktoriaus įsakymais patvirtintais įkainiais, kurie skelbiami viešai Bendrovės interneto svetainėje <https://www.moletuvanduo.lt/papildomos-paslaugos/>.

Atlygintinų paslaugų užsakymų priėmimo ir teikimo tvarkos įmonėje nėra parengtos, jos fiziniams ir juridiniams asmenims teikiamos vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėmis (Aplinkos ministro 2024-01-17 įsakymas Nr. D1-19).

Bendrovėje nėra parengta išsami teikiamų atlygintinų paslaugų užsakymų priėmimo ir vykdymo tvarka, kuri nustatytų aiškių prašymų – užsakymų kontrolės vykdymą, tačiau tai nesudaro terpės vykdyti neapibrėžto turinio ir apimties užsakymus, kadangi:

1. užsakymus nuotekų išvežimo paslaugai priima dispečeris, užsakymai registruojami specialiai tam sukurtame registracijos žurnale Bendrovės duomenų bazėje, o sąskaitas išrašo Finansų tarnyba pagal vairuotojo pristatytus nuotekų išvežimo žiniaraščius;
2. kitų mokamų paslaugų prašymus priima padalinių vadovai, o sprendimus dėl tokių užsakymų atlikimo vizuoja Bendrovės direktorius. Medžiagos darbų atlikimui perkamos bei nurašomos, sąskaitos už paslaugas išrašomos nurodant užsakymo numerį.

Pasirengus teikiamų atlygintinų paslaugų užsakymų priėmimo ir vykdymo tvarką būtų siekiama aprašyti veiksmus ir procesą priimant ir vykdam užsakymus. Šioje tvarkoje būtų nustatyti rašytiniai paslaugų užsakymai ir jų teikimai, taipogi būtų sudarytos galimybės įmonės vadovui kontroliuoti atsakingų darbuotojų vykdomus darbus ir numatyti atsakingų darbuotojų atsakomybes už padarytus nusižengimus.

Išvada: kaip matyti, dėl nepakankamo lokalinių norminių teisės aktų detalaus reglamentavimo, paliekama galimybė pasireikšti darbuotojų diskrecijai atlygintinių paslaugų užsakymų priėmimo ir vykdymo srityje. Tai rodo itin mažą ir tik teorinę korupcijos pasireiškimo tikimybę šioje srityje, o priemonės, maksimaliai sumažinančios korupcijos pasireiškimo tikimybę ir leidžiančios patikimai valdyti korupcijos pasireiškimo riziką yra aiškios ir nesudėtingai įgyvendinamos.

1. Siūlyti Bendrovės direktoriui užtikrinti tinkamą atlygintinių paslaugų užsakymų priėmimo ir vykdymo tvarkos priežiūrą:

1.1. Pavesti atsakingiems darbuotojams parengti teikiamų atlygintinių paslaugų užsakymų priėmimo ir teikimo tvarką;

1.2. Nustatyti aiškų atlygintinių paslaugų užsakymų priėmimo vykdymo kontrolės mechanizmą, bei priskirti atsakingus asmenis.

2. Siekiant valdyti korupcijos rizikos veiksnius, užtikrinti Bendrovės darbuotojų, atsakingų už atlygintinių paslaugų užsakymų priėmimo ir teikimo sritį, antikorupcinį švietimą.

2. Skolų išieškojimo procesas

Bendrovė, kaip viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, suteikia atlygintinas paslaugas juridiniams (abonentams) bei fiziniams (vartotojams) asmenims, kurie privalo laiku atskaityti už jas.

Pagal Vieningo klientų aptarnavimo centro (toliau – VKAC) steigimo sutartį už skolų išieškojimą iš abonentų ir vartotojų yra atsakingas VKAC.

Laiku neatsiskaičius abonentui ar vartotojui, VKAC darbuotojas jam skambina, siunčiami priminimai el. paštu, registruotu laišku apie susidariusią skolą, kurią privaloma apmokėti iki nurodytos datos, to nepadarius skolos išieškojimas perduodamas ikiteisminį skolos išieškojimą vykdančiai bendrovei, su kuria sutartį yra sudarius UAB „Molėtų švara“, kurios struktūrinis padalinys yra VKAC. Skolos nepavykus išieškoti per sutartyje nustatytą terminą, kreipiamasi į teismą dėl skolos ir delspinigių priteisimo.

Bendrovė kartu su UAB „Molėtų švara“ nėra parengusi išsamios skolų išieškojimo tvarkos už atlygintinių paslaugų suteikimą, tačiau nėra sudarytos terpės, kad skolą būtų galima padengti grynaisiais pinigais. Visi atsikaitymai vyksta pavedimu per banką į nurodytas įmonės sąskaitas. Pasirengus skolų išieškojimo tvarką būtų siekiama aprašyti VKAC procedūras ir ataskaitų Bendrovei iš VKAC teikimas. Tokia tvarka turi būti suderinta su UAB „Molėtų švara“.

Išvada: kaip matyti, dėl nepakankamo lokalinių norminių teisės aktų detalaus reglamentavimo, paliekama galimybė pasireikšti darbuotojų diskrecijai dėl skolų išieškojimo procedūros. Tai rodo itin mažą ir tik teorinę korupcijos pasireiškimo tikimybę šioje srityje, o priemonės, maksimaliai sumažinančios korupcijos pasireiškimo tikimybę ir leidžiančios patikimai valdyti korupcijos pasireiškimo riziką yra aiškios ir nesudėtingai įgyvendinamos.

1. Siūlyti Bendrovės direktoriui užtikrinti tinkamą susidariusių skolų išieškojimo procedūrą už atlygintinas paslaugas:

1.1. Pavesti atsakingiems darbuotojams parengti skolų išieškojimo tvarką už teikiamas atlygintinas paslaugas;

1.2. Nustatyti aiškų skolų išieškojimo vykdymo kontrolės mechanizmą bei priskirti atsakingus asmenis.